

Dewilde Jacques °1928

Jeugdijaren

Jacques Dewilde werd op 11 december 1928 geboren te Charleroi. Over zijn ouders en zijn jeugdijaren is (tot op heden) niets bekend.

Beroepsleven

Als jongeling koos Jacques Dewilde voor een baan in het Franse Vreemdelingenlegioen. Dit leger bestond aanvankelijk uit allerlei nationaliteiten, die samen voor Frankrijk vochten. Dit Franse leger had evenwel een slechte naam omdat kansarmen en criminelen er hun heil zochten, wanneer zij in eigen land of in het eigen leger niet meer welkom waren. Tijdens de eerste helft van de Eerste Wereldoorlog verloor het Vreemdelingenlegioen veel manschappen door de slechte voorbereiding, de ondoordachte aanvallen en de slechte leiding. De resterende manschappen verenigden zich tot één regiment en vormden zich om tot een elitekorps. Jacques Dewilde kwam dus terecht in deze groep. Door de krijgsraad was hij ook al eens veroordeeld omwille van desertie. Wanneer hij afzwaaide, is niet bekend. Blijkbaar geraakte hij gekwetst, want als oorlogsinvalide en als gepensioneerde van dit leger had hij recht op een vergoeding van 3200 Bfr per kwartaal (= 320 € per jaar), maar het Franse leger had wel achterstand van de betalingen.

Af en toe werkte hij ook als boerenknecht.

Landloper

We ontmoeten Jacques Dewilde (28 jaar) op 8 juli 1957 voor het eerst als landloper in de gevangenis van Merksplas. Tussentijd verhuisde hij tijdelijk naar de gevangenis van Turnhout en St.-Gillis. Op 2 juli 1958 kwam hij vrij, maar hij kon geen verblijfsadres opgeven.

Drie jaar later, op 6 juli 1961, arriveerde hij weer als landloper in Merksplas. Vier maanden later, op 30 oktober 1961, kwam hij vrij en vertrok hij naar Dinant.

Op 14 januari 1965 verscheen hij weer in Merksplas. Van daaruit werd hij overgeplaatst naar Bergen, waar hij op 9 oktober 1965 in vrijheid werd gesteld.

Maar een maand later, op 25 november 1965, arriveerde hij alweer in Merksplas. En weer kwam hij via de gevangenis van Bergen vrij op 25 februari 1966.

Zijn vijfde verblijf in Merksplas duurde zeven maanden: van 22-04-1966 tot 16-11-1966.

In 1966 meldde Jacques Dewilde (38 jaar) zich bij de politie van Charleroi. Hij beweerde dat hij geen werk kon vinden, geen vast adres en geen reservegeld had. Uit het onderzoek van de adjunct-politiecommissaris bleek dat hij voldeed aan de drie voorwaarden om te worden opgepakt als landloper: geen adres, geen werk en geen geld. Na onderzoek vond de politie ook dat Dewilde gedurende de vorige jaren al 13 correctionele veroordelingen had opgelopen en "al vijfmaal ter beschikking van de regering werd gesteld als landloper". Jacques Dewilde had zijn familienaam niet gestolen. Hij was dus geen katje om zonder handschoenen aan te pakken. De politierechtbank van Charleroi bevestigde het onderzoek van de politie, zodat Jacques Dewilde voor de zesde maal naar een Rijkswelddadigheidskolonie werd gestuurd, nu voor tenminste twee jaar. Zo belandde hij op 19 januari 1967 in de landloperskolonie van Merksplas.

Ondertussen werden de achterstallige vergoedingen van het Franse leger betaald. En dat was voor Dewilde dan weer een reden om te beweren dat hij niet in een landloperskolonie thuishoorde. Volgens de wet klopte dat ook, want art.17 van de wet van 1891 zegt dat een landloper in vrijheid moet worden gesteld als hij beschikt over de som geld die door de rechtbank werd opgelegd.

Dewilde vroeg daarom een vervroegde invrijheidsstelling. Hij beweerde dat hij voldoende geld had, dat hij een vaste woonst had en kon gaan werken bij een boer. Voor een gevangenisdirectie is het evenwel niet mogelijk een vonnis te wijzigen. Omdat Dewilde geen gehoor kreeg bij de directie, stuurde hij een brief naar de "Commissie voor de Rechten van de Mens". In deze brief beschreef hij zijn toestand, maar voegde er ook aan toe dat hij willekeurig werd gevangen genomen zonder dat hij een misdrijf had gepleegd. Zij onderzochten de zaak, schreven een rapport, en stuurden het verzoek samen met het rapport naar het Ministerie van Justitie. Na een internering van vier maanden werd Jacques Dewilde op 16 mei 1967 bij "Ministerieel Besluit" vrijgelaten omdat de minister van justitie oordeelde dat het niet nuttig was om deze straf volledig uit te zitten. Jacques Dewilde vermeldde als nieuw adres de abdij van Notre Dame de Scourmont in Chimay.

Dit alles was evenwel niet voldoende om "op het rechte pad" te blijven, want zowel in 1967, als in 1969, in 1970 en in 1972 ontmoeten we Jacques Dewilde weer als landloper in Merksplas. Bij zijn vertrek op 2 juni 1972 (na zijn tiende opname) vertrok Dewilde (43 jaar) naar Dausseaux.

Wat er daarna met hem gebeurde, is niet bekend.

KG

Bronnen:

- > Landlopersdossiers in Rijksarchief Antwerpen, via archiefingang M36, RWK 1996-1997.
- > Hilda Polleunus, "De zaak De Wilde, Ooms en Versyp", paper n.a.v. een seminarie staatsrecht 1980-1981.